

บันทึก

เรื่อง การตีความมาตรา ๓๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒

กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือ ที่ คค. ๐๒๐๖/๕๕๕๙ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะกรรมการปรับปรุงทำอากาศยานที่ดอนเมืองได้พิจารณาอำนาจของการทำอากาศยานแห่งประเทศไทยตามมาตรา ๓๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๒ แล้ว มีปัญหาเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้พนักงานและผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเข้าใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมิใช่ที่อยู่อาศัยของบุคคลใด ๆ ว่าจะกระทำได้เพียงใด ทั้งนี้ เนื่องจากการทำอากาศยานแห่งประเทศไทยประสงค์จะสร้างไฟนาร์วอร์เพื่อประโยชน์ในการสร้างทำอากาศยานเป็นการชั่วคราวและโดยที่มิผู้เห็นว่าทำอากาศยานบางแห่งแม้ไม่มีไฟนาร์วอร์เครื่องบินก็สามารถบินลงได้ จึงมีปัญหาว่า “การสร้างไฟนาร์วอร์จะเป็นการจำเป็นสำหรับการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ทำอากาศยานหรือไม่”

ในการพิจารณาปัญหาดังกล่าวนี้นี้ ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนการทำอากาศยานแห่งประเทศไทยว่า การทำอากาศยานแห่งประเทศไทยจะดำเนินการขยายสนามบินดอนเมือง และในขณะเดียวกันจำเป็นต้องสร้างไฟนาร์วอร์เพื่อใช้สำหรับสนามบินในส่วนที่ขยายนั้น และปรากฏว่าเฉพาะที่ดินบริเวณที่จะสร้างไฟนาร์วอร์เท่านั้นที่เป็นของเอกชน คณะกรรมการปรับปรุงทำอากาศยานที่ดอนเมืองได้พิจารณาเห็นว่า การจะอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ดำเนินการเวนคืนที่ดินเพื่อดำเนินการในเรื่องนี้จะไม่ทันต่อเหตุการณ์ เพราะการเวนคืนที่ดินนั้นต้องใช้เวลาอันจะทำให้การก่อสร้างทางวิ่งและไฟนาร์วอร์ต้องหยุดชะงักและเกิดความล่าช้า สมควรใช้อำนาจตามมาตรา ๓๐ (๑)^๑ แห่งพระราชบัญญัติการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๒ เข้าไปดำเนินการสร้างไฟนาร์วอร์ไปพลางก่อน และในขณะเดียวกันก็จะดำเนินการเวนคืนที่ดินไปด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้

^๑ มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการสร้างหรือบำรุงรักษาทำอากาศยาน ให้ ทอท.มีอำนาจมอบหมายให้พนักงานและผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเข้าใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมิใช่ที่อยู่อาศัยของบุคคลใด ๆ เป็นการชั่วคราว ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจเพื่อสร้างหรือบำรุงรักษาทำอากาศยาน หรือเป็นการจำเป็นสำหรับการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ทำอากาศยาน

พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ปัญหาที่หารือนี้เป็นปัญหาข้อเท็จจริงมากกว่าปัญหาในข้อกฎหมายกล่าวคือ นอกจากการเข้าใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ต้องเป็นเพียงชั่วคราวตามมาตรา ๓๐ แล้ว การวินิจฉัยปัญหาในเรื่องนี้อยู่ที่ว่า ในทางเทคนิคเห็นว่าการสร้างไฟนาร์รองเป็นการจำเป็นสำหรับการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ท่าอากาศยานหรือไม่ เมื่อในทางเทคนิคมีข้อเท็จจริงว่าการที่เครื่องบินจะบินลงสนามบินที่ไม่มีไฟนาร์รองนั้นเป็นการเสี่ยงอันตรายมากและอาจเกิดอุบัติเหตุได้เสมอ และถ้าเกิดอุบัติเหตุขึ้นแล้ว นอกจากการทำอากาศยานแห่งประเทศไทยจะเสียชื่อเสียงและถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายแล้วยังอาจเกิดความเสียหายต่อทางวิ่งและอาจเกิดอันตรายต่อสิ่งก่อสร้าง เครื่องมือต่าง ๆ ซึ่งหากจะเป็นส่วนควบอันถือได้ว่า เป็นสนามบินตามความในมาตรา ๓ ซึ่งนิยามคำว่า “ท่าอากาศยาน”^๒ไว้ และเสียหายแก่เครื่องบินที่จอดอยู่ในท่าอากาศยานด้วย การทำอากาศยานแห่งประเทศไทยก็สามารถที่จะใช้อำนาจตามมาตรา ๓๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ มอบหมายให้พนักงานและผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเข้าใช้สอยหรือเข้าครอบครองที่ดินเพื่อดำเนินการดังกล่าว เพราะเป็นการจำเป็นสำหรับการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ท่าอากาศยานตามมาตรา ๓๐ (๑) ได้ แต่อย่างไรก็ตามในการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๐ (๑) นั้น ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ตามมาตรา ๓๐ (๒) “อย่างเคร่งครัด กล่าวคือ

(๑) การทำอากาศยานแห่งประเทศไทยจะต้องบอกกล่าวเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามวัน

(๒) ถ้าไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ ให้ประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(๓) การประกาศนั้นให้ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และ ณ ที่ทำการเขตหรืออำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่

(๔) ในประกาศจะต้องแจ้งกำหนดระยะเวลาทำการและการที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย

^๒ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ท่าอากาศยาน” หมายความว่า สนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยานที่อยู่ในอำนาจดำเนินการของการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๓๐

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ทอท.ได้บอกกล่าวโดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามวัน ถ้าไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ ให้ประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน การประกาศให้ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และ ณ ที่ทำการเขตหรืออำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ ให้แจ้งกำหนดระยะเวลาทำการและการที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบูรณ์

(นายอมร จันทสมบูรณ์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๖๒